

HÄLLRISTNINGAR I SIMRISHAMN

DEL 3

Raä 18 C

**Rapport över dokumentation av hällristningar
I Simrishamns kommun, Skåne
utförd av Sven-Gunnar Broström och Kenneth Ihrestam
i samarbete med och på uppdrag av Peter Skoglund, SHFA**

BOTARKRAPPORT 2014-06

Redogörelse över dokumentation av hällristningar söder om Simrishamn.

Bakgrund: Peter Skoglund vid Svenskt Hällristnings Forsknings Arkiv (SHFA) har påbörjat ett forskningsprojekt rörande Österlens hällristningar. Då det visat sig att befintligt dokumentationsmaterial är ofullständigt fick undertecknade våren 2013 i uppdrag av SHFA att utföra kompletterande arbeten i området. I första hand gällde det ristningslokalen Östra Nöbbelöv 85:1, också kallad Broby-Johansen-ristningen samt den i Gladsax belägna ”Klavasten”. I Simrisområdet skulle vi även dokumentera en del mindre ristningar som vi delvis upptäckte vid vår inventering på 1990-talet. I mån av tid tänkte vi även omdokumentera andra lokaler t ex Gladsaxdösen.

Dokumentationen

Arbetet har kortfattat gått till på följande sätt: Ristningarna lokaliseras och borstas rena från mossor och lösa lavar. Därefter nattbelyses de och troliga figurer markeras med krita. Den slutliga tolkningen görs sedan i bra dagsljus då figurerna målas i med slammad krita. Slutligen gör vi en verbal beskrivning, fotograferar lokalen samt kalkerar figurerna på ark av byggplast. Dessa ark scannas sedan och databearbetas till de färdiga bilder som redovisas i rapporten. Ristningarna djup visas med gråtoner i tre nivåer där mörkgrå är djupast och ljusgrå grundast.

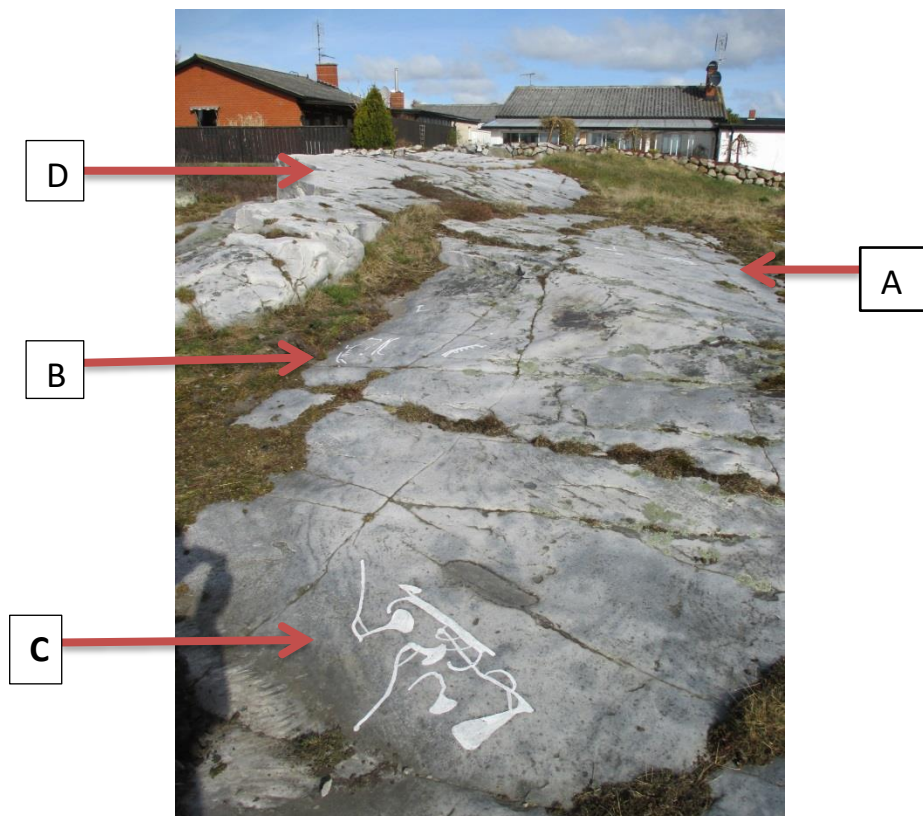
Dokumentationen kommer att redovisas i ett tre mindre rapporter. Detta är den tredje rapporten inom detta projekt. Den omfattar ristningarna omkring Simrislund strax söder om staden. Den största och mest kända ristningen Raä 23 vid stenbrottet är inte medtagen här. Förutom de kända ristningarna Raä 16, 18 och 20 redovisas även några mindre nyfynd.

Arbetet har bekostats genom bidrag från Gyllenstiernska Krapperupsstiftelsen. Länsstyrelsen i Skåne län har gett tillstånd till arbetet. Vid dokumentationen har förutom undertecknade även Peter Skoglund från SHFA deltagit. Vi har under arbetet även haft kontakt med Österlens museum och Asmiroca kulturarvsupplevelser.

Botkyrka i april 2014

Sven-Gunnar Broström Kenneth Ihrestam

SIMRISHAMN RAÄ 18

18:1-3

N = 6155532 E = 459357

Hällristningsområde 7 x 4 m (NV – SO) bestående av följande fyra förekomster:

På ostsluttande kvartsithäll ligger:

A = 18:1/ Hällristning 0,9 x 0,6 m (Ö – V) bestående av

1 skepp, 3 yxor, 2 fragment och 1 skålgrop.

Skeppet är 41 cm långt och helt uthugget med bemanningsstreck

Yxorna är 14 – 31 cm långa

Fragmenten är 2 – 5 cm långa.

Skålgropen är 2 cm i diameter och 0,5 cm djup.

1,6 meter SSV om A och på sydvästsluttande kvartsithäll ligger;

B = 18:2/ Hällristning 1,2 x 1,0 m (NV – SO) bestående av

3 skepp, 2 yxor och 1 skålgrop

Skeppen är 27 – 34 cm långa, två av dubbellinjetyp varav ett med bemanningsstreck, ett helt uthugget med bemanningsstreck.

Yxorna är 15 – 31 cm långa.

Skålgropen är 2 cm i diameter och 0,5 cm djup.

SIMRISHAMN RAÄ 18 fortsättning:

Raä 18:1 tolkning och kalkering Broström/Ihrestam 2014

Raä 18:2 tolkning och kalkering Broström/Ihrestam 2014

SIMRISHAMN RAÄ 18 fortsättning:

1,7 meter SSO om B och på plan hällyta i svacka ligger:

C = 18:3/ Hällristning 0,9 x 0,5 m (VNV – OSO) bestående av

1 skepp och 4 yxor

Skeppet är 45 cm långt, helt uthugget med en båglinje?

Yxorna är 15 – 41 cm långa.

3,5 meter VNV om A, 0,6 meter öster om brottkant och på ostsluttande kvartsithäll ligger:

D = nyfynd 6 /Hällristning bestående av

1 ringfigur 17 cm i diameter, med ett skaft 6 cm långt och med huggningar inuti ringen.

Raä 18:3

nyfynd 6

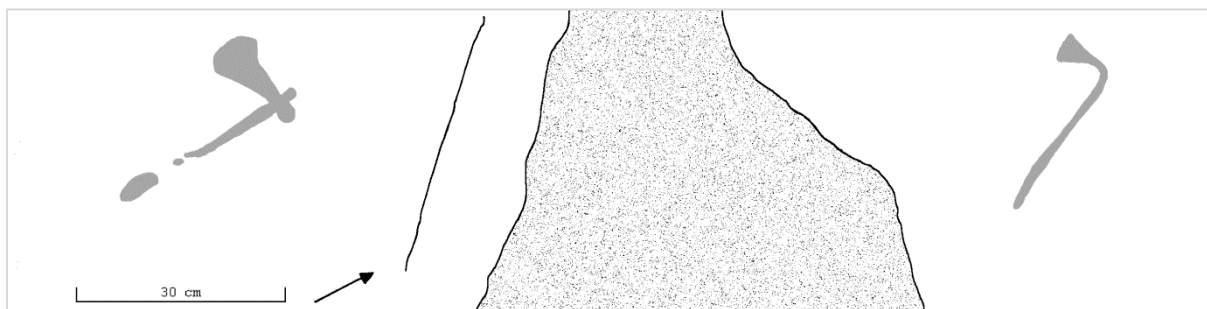
tolkning och kalkering Broström/Ihrestam 2014

10 meter SSO om 18:3 och i hällsvacka ligger:

N = 6155518 E = 459365

18:4 =Hällristning 1,5 x 0,4 m (NO – SV) bestående av

2 yxor 27 – 30 cm långa.

Raä 18:4

tolkning och kalkering Broström/Ihrestam 2014

SIMRISHAMN RAÄ 18 fortsättning:

15 meter sydost om 18:4, 3 meter väster om väg och på ostsluttande häll ligger:

18:5 = Hällristning 1,6 x 1,0 m (NO – SV) bestående av N = 6155510 E = 459376

1 skepp, 1 yxa, 1 obestämbär figur och 1 fragment.

Skeppet är 18 cm långt och av dubbellinjetyp

Yxan är 21 cm lång.

Den obestämbara figuren är 17 x 10 cm.

Fragmentet är 10 cm långt.

Figurerna på denna häll är otydliga och svåra att tolka. Enligt Althin skall här finnas två tydliga skepp men de kan vara täckta av vägen.

12 meter SSV om 18:5, 6 meter väster om väg och på ostsluttande häll ligger:

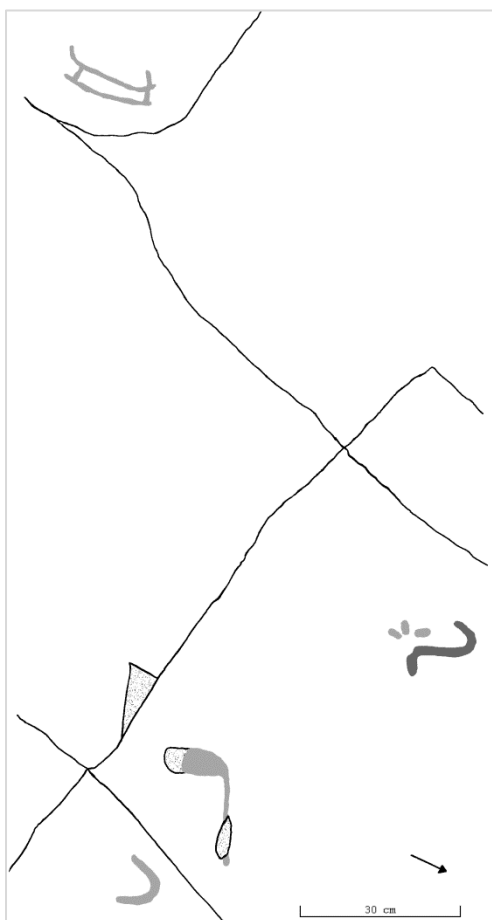
Nyfynd 7 = Hällristning 2,0 x 0,5 m (VNV – OSO) bestående av N = 6155497 E = 459370

1 dolk?, 1 pilspets? och 2 skålgropar.

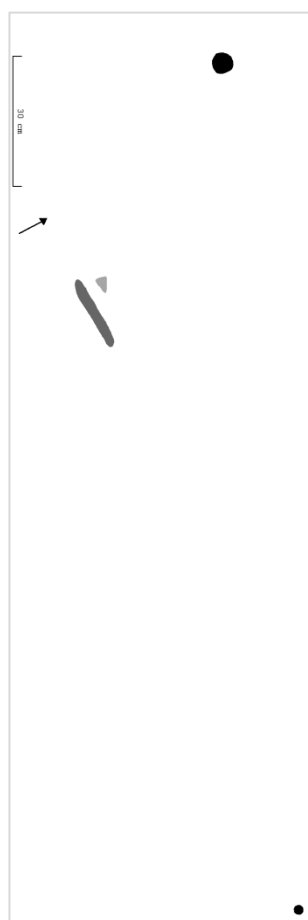
Dolken är 17 cm lång

Pilspetsen är 4 cm lång

Skålgroparna är 2 – 5 cm i diameter och 0,5 cm djupa.

Raä 18:5

Nyfynd 7

tolkning och kalkering Broström/Threstam 2014

SIMRISHAMN RAÄ 18 fortsättning:

12 meter söder om nyfynd 7, 0,3 meter öster om stenbrottskant och på ostsluttande häll ligger

Nyfynd 8 = Hällristning 1,7 x 0,4 m (N – S) bestående av: N = 6155484 E = 459369

1 skepp, 1 yxa och 1 fragment.

Skeppet är 24 cm långt och av dubbellinjetyp.

Yxan är 42 cm lång.

Fragmentet är 10 cm långt.

23 meter söder om nyfynd 8, 6 meter väster om väg och på plan häll ligger

Nyfynd nr 9 = Hällristning 0,4 x 0,3 m (N – S) bestående av N = 6155459 E = 459364

1 yxa och 1 uthuggen yta.

Yxan är 19 cm lång

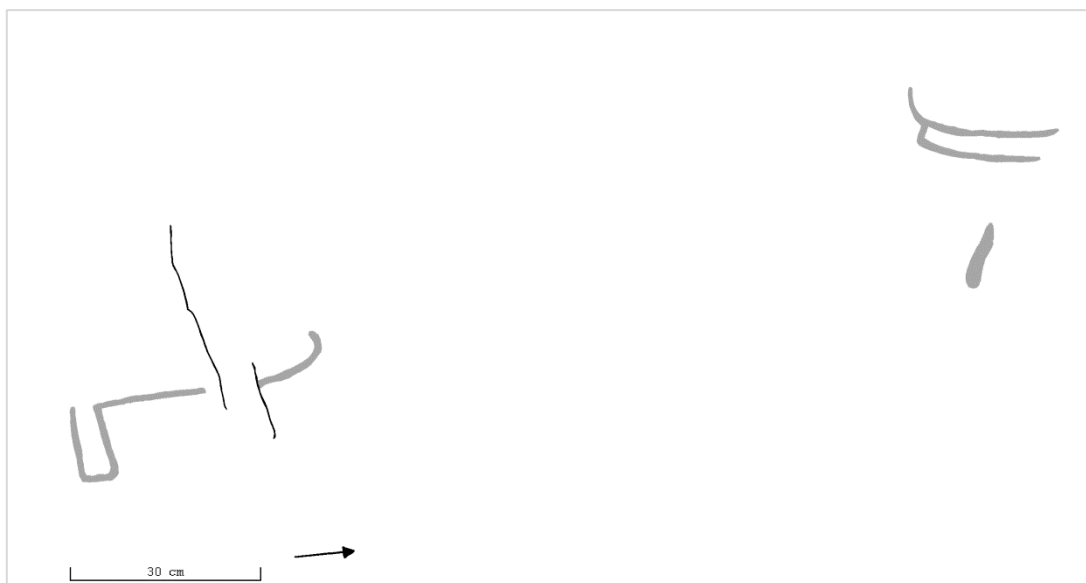
Den uthuggna ytan är 23 x 13 cm.

6 meter SSO om nyfynd 9 och på SSO-sluttande häll ligger

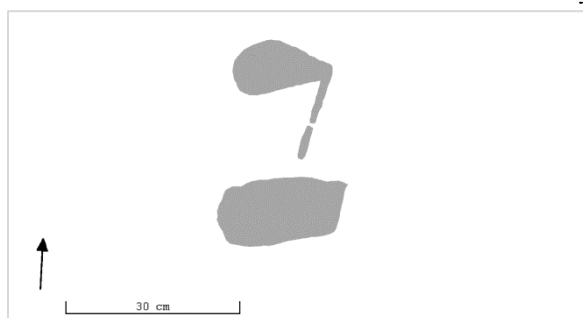
N = 6155452 E = 459366

Nyfynd nr 10 = Hällristning 0,2 x 0,1 m (SV – NO) bestående av

1 fragment 20 cm långt.

Nyfynd 8

Nyfynd 9

Nyfynd 10

SIMRISHAMN RAÄ 20

på ostsluttande häll 1,6 meter väster om brottkant ligger:

Hällristning 0,5 x 0,2 m (N – S) bestående av

2 skepp 22 – 42 cm långa, ett helt uthugget med bemanningsstreck och ett av enkellinjetyp.

tolkning och kalkering Broström/Ihrestam 2014

Raä 20 Foto från öster.

SIMRISHAMN RAÄ 16 ny dokumentation

I ängsmark och på krönet av sprucken håll ligger:

N = 6154721 E = 459293

Hällristningsområde 4 x 3 m (N – S) bestående av följande tre förekomster:

På ostsluttande hällyta ligger:

A/ Hällristning 1,0 x 0,5 m (NNO – SSV) bestående av

4 ringar, 3 fragment och 2 skålgropar

Ringarna är 6 – 12 cm i diameter. Två av dem är sammankopplade med en 5 cm lång linje.

Fragmenten är 9 – 18 cm långa.

Skålgroparna är 3 cm i diameter och 0,5 dm djup.

1,6 meter VNV om A och på plan hällyta ligger:

B/ Hällristning 0,7 x 0,4 m (Ö - V) bestående av

1 skepp, 1 djur, 2 yxor och 3 skålgropar

Skeppet är 40 cm långt, helt uthugget med bemanningsstreck.

Djuret är 18 cm långt och 4-bent?

Yxorna är 13 cm långa och oskaftade.

Skålgroparna är 1 - 3 cm i diameter och 0,5 cm djupa.

2,9 meter söder om B och på plan hällyta vid hällkant mot söder ligger:

C/ Hällristning 0,4 x 0,2 m (NO – SV) bestående av

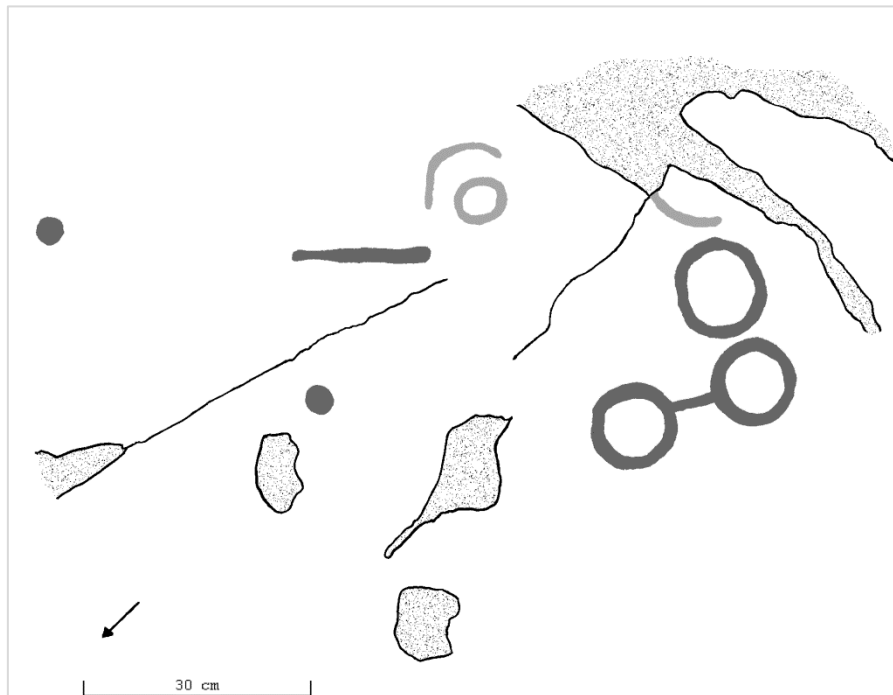
2 djurfigurer (hästar) 34 – 37 cm långa av strecktyp och 4-benta.

0,3 meter sydost om C ligger en sentida inristning.

Foto av miljön vid raä 16 från öster

SIMRISHAMN RAÄ 16 del A

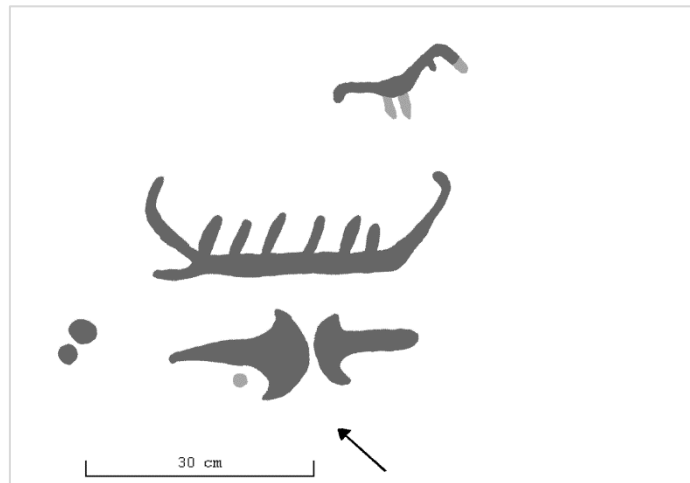

tolkning och kalkering Broström/Ihrestam 2014

Foto från öster

SIMRISHAMN RAÄ 16 del B

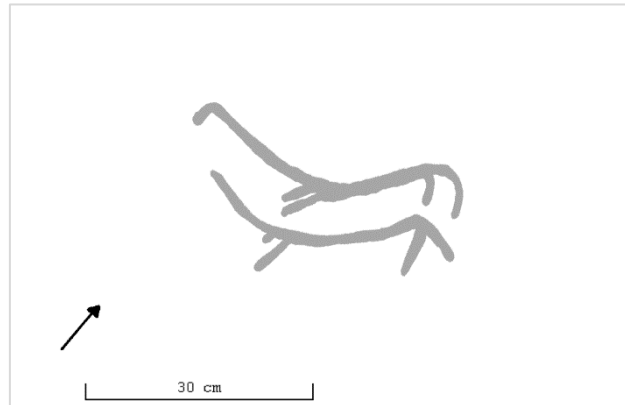

tolkning och kalkering Broström/Ihrestam 2014

Foto från nordväst

SIMRISHAMN RAÄ 16 del C

tolkning och kalkering Broström/Ihrestam 2014

Foto från sydost

SIMRIS NYFYND

I ängsmark och på krönet av sprucken hällrygg ligger: N = 6154160 E = 459171

Hällristningsområde 16 x 2 m (NO – SV) bestående av följande tre förekomster:

På hällkant mot sydost ligger:

A/ Hällristning bestående av

1 skålgrop 4 cm i diameter och 1 dm djup.

3 meter NNO om A och på hällkant mot nordväst ligger:

B/ Hällristning 0,6 x 0,1 m (VSV – ONO) bestående av

2 skålgropar 4 – 5 cm i diameter och 1 – 1,5 cm djupa.

12 meter nordost om B och på hällkant mot öster ligger:

C/ Hällristning bestående av

1 skålgrop 6 cm i diameter och 2 dm djup.

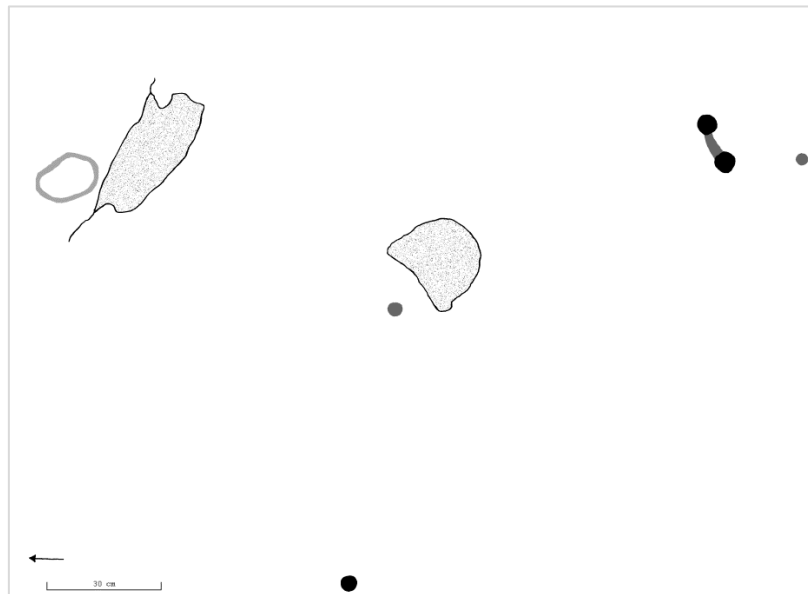
På ostsluttande häll 0,9 meter sydost om brottkant ligger:

Hällristning bestående av

N = 6155475 E = 459331

1 skålgrop 7 cm i diameter och 1 cm djup.

SIMRISHAMN RAÄ 22:3 ny dokumentation

tolkning och kalkering Broström/Ihrestam 2014

ny beskrivning:

Hällristning 2,3 x 1,4 m (NNÖ-SSV) bestående av

1 ringfigur, 1 ränna och 5 skålgropar

Ringfiguren är 17x12 cm

Rännan är 6 cm lång och sammanbinder två skålgropar.

Skålgroparna är 2 - 6 cm diameter och 0,5-1 cm djupa. En av skålgroparna är huggen i en spricka. Belägen på östsluttande häll.